

MAGYAR L

Taxa postală plătită în noi
aprobărită Dir. Gen. PTT



T. „Otthon” Írók és Hírlapírók Köre
HUNGARIA BUDAPEST
VII., Erzsébet-körút 9-11.

Director și redactor responsabil:
dr. Paál Árpád

Proprietar: TIPOGR. SPT. LADISLAU S. A.
Nrul de inregistrare in Reg. Publ. periodice — Tri-
bunalul B'hor, sectia III. Nr. ord. 11/11 Iunie 1938

Princelaborator: **dr. Gyárfás Elemér**

A francia külügyminiszter hosszabb kihallgatáson fogadta a római ügyvivőt

Az olasz-francia viszony megjavulása őszre várható

Párizsból jelentik: Bonnet külügyminisztert szerdán délután hosszabb kihallgatáson fogadta Blondel római francia ügyvivőt, aki néhány nap óta Párizsban tartózkodik. Blondel jelentést tett a külügyminiszternek az olasz-francia viszony alakulásáról.

Bonnet utasításokat adott a római ügyvi-

vőnek további magatartására vonatkozólag. A kormányhoz közelálló körökben hangsúlyozzák, hogy bár még egyelőre nincs szó arról, hogy már a legközelebbi hetekben megkezdődjenek az olasz-francia tárgyalások. Mégis bizonyosra vehető, hogy az olasz-francia viszony legkésőbb őszre jelentékenyen megjavul.

Világszerte óriási hóhullám pusztít

Hihetetlen hőség az Egyesült Államokban is. Számos halálos áldozata van a hőségnek

Budapestről jelentik: Nemcsak Közép-Európában, hanem az egész világon óriási hóhullám pusztít. Budapesten a hőmérséklet napok óta 34-35 Celsius fok között mozog. A hőség az alsóbb részeken még ennél is jóval nagyobb.

Az Egyesült Államokban, de főképpen Newyorkban és a keleti partvidéken szinte hihetetlen hőség uralkodik, mely a levegő párateltsége miatt elviselhetetlenné teszi az időjárást. Kedden Newyorkban 99.70 farenheit fo-

kot mértek, ami 51 és fél Celsius-foknak felel meg. A hóhullámnak sok halálos áldozata van. Az összes szükségmunkákat beszüntették és a folyókat emberek százai leplek el.

Berlinben a hóhullám hatalmas orkánok zivatarba fullt szerdán délután. Az orkán következtében sok baleset történt. A villamosforgalom megállt és több városrészben teljesen megbénult a forgalom. Schönberg külvárosban villámcsapás ledöntött egy ötven méteres fat, mely több embert maga alá temetett.

A japán-orosz összekülönbözés egyre súlyosbodik

Mindkét részről nagyobb erőket dobnak harcba. Angol gyártású szovjet-repülőgépeket lőtték le a japánok

Moszkvából jelentik: A kormányhoz közelálló körökben megállapítják, hogy a távolkeleti helyzet egyre jobban elmérgesedik. Mindkét részről egyre nagyobb erőket dobnak harcba. A szovjet-külügyminisztérium állítása szerint a japánok támadásait visszaverték. Szovjet-orosz politikai körökben tisztában vannak azokkal, hogy a távolkeleti viszony elmérgesedése milyen következményekkel járhat.

Tokióból jelentik: Japán politikai és katonai körökben határozottan kijelentik, hogy Japán nem tesz semmi olyasmit, ami a távolkeleti helyzet kiélesítését segítené elő. Japán-

nak elég ereje van a határok biztosítására és meg tudja akadályozni az ellene irányuló támadásokat is.

Japán katonai körök becslése szerint a Csengkufeng körüli magaslatokon három gyalogezred és egy dandárnyi orosz katonaság van elhelyezve. Az oroszok a japán állásoktól egy kilométerre beásták magukat. Az ellenségeskedések szerda délután szünetelnek.

Sanghai jelentés szerint az utóbbi harcokban a japánok 32 szovjet repülőgépet lőtték le, amelyek között volt angol gyártású is.

Chamberlain és Halifax szünidejüket megszakították, hogy a japán-orosz összeütközésről tárgyaljanak

Londonból jelentik: Chamberlain miniszterelnök szerdán délután hirtelenül megszakította pihenőjét és visszatért Londonba. Ugyanabban az időben Halifax külügyminiszter is visszaérkezett a fővárosba. A két államférfi azonnal hosszas tanácskozásra ült össze. A tanácskozáson a távolkeleti helyzetben beállott foglalkoztak az orosz-japán fegyveres viszály-

lyal. A megbeszélések után Chamberlain visszatért skóciai birtokára.

Halifax külügyminiszter egyelőre még Londonban maradt és fogadta lord Perth római angol nagykövetet. Lord Perth az angol-orosz viszony legújabb fejleményeiről tájékoztatta a külügyminisztert.

Jó akarat a népi problémák megoldására

A népek békéjének minden őszinte barátja csak hálával eltelve gondolhat arra, hogy Csehszlovákiában mennyi közös fáradságot fordítanak az ottan fölgülemlett népi ellentétek kiegyenlítésére. A szembenálló felek ugyan ellenfeleknek is látszanak, de csak akkor, ha partszempontok szenvedélyességén keresztül nézzük őket. Ha ellenben a mai történelemalkító idők fölött tárgyilagos magaslatokra tudunk emelkedni, akkor a szembenálló felek úgy tűnnek föl, mint alkotó munkatársak, akik két ellenkező oldalról ugyanazon a művön dolgoznak. Kivánalmakat állítanak föl és akaratokat hoznak mozgásba azokért, s ezek pillanatnyilag ellentéteknek is mutatkozhatnak, de lényegükben mégis ugyanazon közös célnak, a népek egymás melletti megféréseinek megvalósításán fáradoznak. A mai ellentétek fölvetése nem egyéb, mint a jövőbeli ellentétek kiküszöbölésének a megkezdése és folytatása.

Ilyen szempontból nézve meg lehet értenünk, hogy mennyi igazság van abban, mikor Anglia a csehszlovákiai nemzeti kérdések megoldását egy jóakaratu közvetítő útján lehetőségek gondolja. Igazságot kell adnunk az angol közvetítőnek, lord Runcimanak is, amikor azt a klasszikus kijelentést tette, hogy jóakarattal a legnehezebb kérdések is megoldhatók. Hozzá kell vennünk, hogy a csehszlovákiai kormány-pártok közül éppen a legfontosabb, a legnépesebb: a nemzeti agrárpárt a gyökeres kiegyenlítés álláspontját pártolja. Ehhez képest az ellenéteket is nem ellenségeskedések szemléletével nézi, hanem úgy, hogy azok az egymástól való távolságok leszögezései. Vezető lapjuk, a „Venkov” írja, hogy Runciman lord olyan időpontban érkezett, mikor még nincsenek meg ezek a leszögezések, nincsenek tehát az ellentétek se véglegesen kiélezve. Minden eddigi szembenálló felvonulás csak előkészítés, mely a tárgyalandó probléma minden részletét és vonatkozásait fölvetette, s így az egész problémakört alkalmassá tette az áttekintésre.

A „Venkov” által így odaállított helyzetnek felel meg az is, ahogyan legutóbb Hodza miniszterelnök válaszolt a szudéta-németeknek. Ez a válasz megmondja, hogy úgy a kormányjavaslatok, mint a szudéta-németek kivánalmai együtt közös tárgyalási alapul szolgálnak. Tehát ime a súlyosabb, a kormányhatalomban levő tárgyaló fél is úgy fogja föl a szembenállást, hogy az nem kiegyenlíthetetlen ellentét, hanem ugyanazon ügynek két oldalról való megvilágítása. Nem egymást kizáró ellenmondás, hanem olyan közös keretbe tartozó eszmekör, mely egyformán tárgyalási alapul szolgál.

A tárgyalási anyag ilyen felfogása folytán nemcsak a most szembenálló felek kerülnek egymáshoz közelebb, hanem általában a nemzeti kérdésekben érdekelt minden nép és minden állam tanulságokat merithet. És igen jellemző, hogy éppen a közvetítő angolok hoznak olyan tervet, ami az egész probléma legmélyebb pontjára hatol le, hogy a kiegyenlítést megtalálja. Ez a terv azt az eszmét veti föl, hogy a egyes nemzeti területeket egységes néprajzi területekké kell átalakítani. A jellegzetesebb néprajzi területekről át kell telepíteni

oda beköltözött, vagy szórványosan jelentkező olyan kisebb néprajzi csoportokat, melyek más nemzetiségűek. At kell telepíteni olyan vidékekre, hol a saját nemzetiségűik tömegesebben lakik. Szóval: meg kell szüntetni a szórványokat, hogy egységes nemzeti tömegek legyenek a különböző népvidéken. Az ilyen rendezés egyértelmű azzal, hogy a mindennapi élet surlódásait kiküszöbölje, s a nemzetiségi és nyelvi különbségeket egyszerűsítse, saját tömegeikbe összefofoztassa, s így közigazgatási kezelésre is alkalmasabbá tegye.

Következik belőle az is, hogy a különböző néptársadalmak így önmagukba szigetelődvén, a maguk nyelvi és nemzetiségi közösséget is a maguk élete fejlesztésére fordíthatják. Egyiknek se kell a másik beavatkozásai miatt nyugót éreznie, hanem mindenik a maga egységessé vált nyelvtérületén úgy szellemi, mint gazdasági tekintetben nyugodtabban élhet és dolgozhat a saját előhaladásáért. Az ilyen megnyugvás és önmagában megélni tudás adja azt a lelki meghatározást, mely más népekkel szemben is megtalálja a jószomszédságot. Az egyes népcsoportok magukba záródnak ugyan, de ez a magukba vonulás az ő életükük legjobb felismerését hozza, mely egyttal lehetővé teszi, hogy tulzások és hiúságok nélkül rendezzék be életüket. Ha pedig ilyen tulzások és hiúságok nincsenek, akkor a népek ellentétei se tudnak föltámadni.

Ime, ilyen mélyen ható kiegyenlítés tírka van abban az angol tervben, mely a más népek idegenségébe szórt egyeseket néprokonsághoz akarja telepíteni. Méltó ez az eszme arra, hogy gyakorlatilag is megvalósuljon. Lehet, hogy bonyolultnak látszik ez a gyakorlati megvalósítás; de mindjárt nem az, ha minden egyes életét türelmesen, egyenként számbaveszi. A híroságok eddig is így egyenként vettek számba mindenkit, mikor a földtulajdonban való elhelyezkedésüket tömeges rendezés alá vették. Ilyenféle új tulajdonrendezésről van szó ezttal is. És — mit is mondott lord Runciman? Jóakarattal a legnehezebb probléma is megoldható.

PÁLYÁZATI HIRDETÉS

A lupeni-hunedoara-megyei róm. kath. egyházközség pályázatot hirdet egy kiegészítő tanítói állásra. Pályázhatnak tanítók és tanítónők, akik már működtek; köteleességét és fizetését az érvényes főhatósági rendeletek állapítják meg. A pályázati határidő augusztus 20.

Vas András vére

Írta: Péczely József

Vas András jól imádkozott. Adott neki a Teremtő hosszú, szorgos munka után nyolcvan hold prima földet, cseréptető házat a Nagytúcsán s ezeken felül egy igen jó, magabíró formás asszonyt, aki majd-majd úgy tudott gyűjteni, mint ő.

Cserépes házának nem volt párja a faluban. Ugy megépítette azt még az öregapja, olyan erős gerendákkal, ászokfákkal, hogy a mai építőmesterek fejsoválva mezegetnek, ha a gazda föleresztene őket a padlásra. A fala is... Valami az! Mint a szikla! Evenátal legföllebb ha egyszer kell meszelni. Vakolásról szó sincs. Az idő nem fog rajta!

Az asszonnyal sincs sok baja. Hiszen van valamelyes. De hat hol van az az asszony, aki éppenséggel nem zavarna vizet? Lehetetlen nem kívánhat az ember. Főz, mos, takarít... A ház tája rendez. Az aprójószágok, tehén, koca mindig kielégítve... Az ilyen embernek akár schase fájjon a feje.

Pedig hát Vas Andras uram feje nem egyszer akadékoskodik. Annak meg az a csapóvége, hogy egyetlen gyermeke, a Peti gyerek afféle hamvába hótt gyerek. Amolyan „tedd ki, hadd hüljék”. Hát nagy istencsapása az, ha jól utána gondolt az ember! Az első gazda gyereke. A falu első legénye!... Mer amikor még gyerek volt? Jól van no! Hát falta a betűt. Könyv és könyv. Ez volt mindene. Biblia, kalendárium. De még másfajtaakat is...

Már akkor se tetszett Vas uramnak az a könyvhöz való nagy huzalom. Minek az egy nyolcvan holdas gazda fiának? Nem lesz abból pap amugyse! Tudjon lovat ülni, hajtani, paran-

Súlyos gépkocsi szerencsétlenség érte Magyarországon Orezeanu dr aradi polgármestert és társaságát

Orezeanu dr medencecsonttörést és súlyos belső zuzódásokat, felesége koponya-alapi törést és Vuia főorvos pedig súlyos belső sérüléseket szenvedett

Szegedről jelentik: A közelben fekvő Deszk község mellett súlyos gépkocsiszerencsétlenség érte Orezeanu Demeter dr, aradi főpolgármestert. Orezeanu feleségével és sógorával, dr Vuia Silvester kórházi főorvossal nyaralásra indult gépkocsiján. A kocsi dr Vuia vezette, aki az egyik kanyarban észrevette, hogy az úton egy megrakott szénásszekér közeledik. Azonnal lefékezte a gépkocsit, de az megrakott és egy útszéli fának vágódott. A bennülők szé-

les tvben röpültek ki az árokba, majd az utánuk zuhanó gépkocsi eltemette őket. Nemso-kára egy makói orvos haladt el az úton, aki felfedezte a szerencsétlenséget és a súlyosan sebesült áldozatokat beszállította a kórházba. Orezeanu polgármester medencecsonttörést és súlyos belső zuzódásokat, felesége koponya-alapú törést, dr Vuia főorvos pedig súlyos belső sérüléseket szenvedett. Mindhármójuk állapota igen súlyos.

Letartóztattak Bucurestiben egy „minden nyelven beszélő” veszedelmes nemzetközi szélhámost

A nagylábon élő szélhámos sok gondot okozott az európai fővárosok rendőrségeinek

Bucuresti. Saját tud. A fővárosi rendőrség tegnap letartóztatott egy Carbasovszky Salamon nevű nemzetközi szélhámost, akit Sami Rascoveanu néven ismertek. A szélhámos igen nagy lábon élt és sok gondot okozott az európai fővárosok rendőrségeinek. Néhány évvel ezelőtt, a nagyműveltségű és a román, zsidó, angol, német, francia, olasz, orosz, arab, török és több libiai tájszóláson beszélő szélhámos, Constanta kikötőjéből Kairóba utazott. Azonban ott is összeütközésbe került a rendőrséggel és a Provance nevű hajón Marseillebe ment, ahol az idegen légióba akarta felvétetni magát. Felvételét azonban visszautasították. 1934-ben ismét Romániába jött és nyelvismereite miatt több petróleumvállalat is alkalmazta. Szélhámosságai következtében azonban mindenünnen elbocsájtották. Ekkor idegenvezetőnek csapott fel Constantában, majd egy Hamsi Gábor

Malle nevű egyiptomi kereskedő tolmácsnak alkalmazta. A szélhámos azonban az első kinálkozó alkalommal ellopta a kereskedő pénztárcáját, amelyben 550 frank, 300 pengő, 200 drachma, 90 fontsterling és 35 ezer lei volt. A fővárosba utazott, ahol szintén mint idegenvezető működött. Az északi pályaudvaron tartózkodott állandóan és ott várta kiszemelt áldozatait. A személyleírás alapján azonban az egyik rendőrtisztviselő felismerte, bekísérte a rendőrségre, ahol kihallgatása után őrizetbe vették.

Báile Episcopostibe érvényes kedvezményes kád- és tükörfürdőjegyek kiadóhivatalunkban kaphatók.

csolni. Ezt ide, ezt oda! Ezt így! Ezt úgy! Kiabálni. Nyissa ki a száját... De a Peti nem. Még most se, amikor pedig a lányok... Hiszen rendez legénynek, akinek kerekre ki van a karikája, ebben a korban nem jó még a szemé állása se! Lám, András gazda, ha visszagondol a multra?... Az igen! Annak volt teteje! Ez a gyerek meg? Mint a hamvába hótt bálvány. Még rá gondolni se jól! Se cimborá, semmi. Soha lányokról nem is szólva. Hogy mi lesz belőle, azt csak a jó Isten tudja. Fonókába nem jár. Fosztókába se. Bálakba is hiába invitálgatják... Legálább ha néha pénzt kérne. Itakra, dohánnyra. Ha nem inná is, ha nem szivná is... Vagy ha átálja a kérést, hát módolná ki az árat! Egy-két zsák tengeri, buza. Ejszaka, amikor alszik a háznépe... Neki mindig volt mit aprítani a tejbe. Gondoskodott magáról. Aratáskor is őt, hat zsákkal... Törés után is. Hagyományos szokás ez! Az apja is így cselekedte, az öregapja is. Minden rendez legény-ember a maga idejében, akinek a vére nem vált egészen vízzé a bőre alatt. Csak éppen ez a gyerek... Ugyan kire üthetett? Őrá nem, annyi bizonyos. Az anyjára?... No, azt se lehet mondani. Példák igazolják. Ha a Zsófi csipőre rakja a két kezefejét s megeresztli a kerepelőjét, hát azt akármelyik őrmester megirigyelhetné!

Busult az öreg Vas András, busult. Nem adta volna egy vak loért, ha egyszer a Peti sarkára áll s ráhangoskodik a béresre, a napszámokra. De mindig csak:

— Édes barátom... bátyám...

Aztán meg:

— Legyen szives...

Majd:

— Ugyan, ne bánca már azt a szegény jószágot!

Ez volt a nótája.

Hiszen ha adott volna neki a Teremtő egy másik gyereket, akiben az ő vére csörgedezne...

De mi lesz így a gazdasággal, ha ő lehunja a szemét?

Az öreg asszony vigasztalagta, a reménykedés írját rá-rácepgettette az embere szívére:

— Nizze kend! Nem szabad annyira elhagyni magát! Majd csak fordul! Hiszen minden bor kiforja magát egyszer... csak napjára kell várni!

S aztán úgy dugva adott is Petinek a forrás megindítása irányában egy-egy ropogós bankót:

— Eriggy be a városba, oszt nizz széjjel...

Peti szót fogadott. Bement a városba, széjjel nézett s aztán hazakövetkezett.

— Meggyűtem...

S a bankót visszaadta.

Az anyja nem fogadta el.

— A tied. Neked adtam. Kölessd el!

— Mire?

— Óh, te mulya! Hát azt is én mongyam?

Utóbb aztán azt is megmondta:

— Cigányra...

— Nekem ne cincogjon!

Az öreg asszony erre csipőre rakta a két kezefejét s úgy teremtette össze Petit málészájúnak, ügyefogyottnak... Majd a szemé közé vágta áperete:

— Apád is annak a betege, hogy ilyen mihaszna vagy!

— Mihaszna?

— Az! Téged még a lányok is kinevetnek!

— Engem?

— Téged te... Majdnem kimondtam, hogy, micsoda!

Petinek voltaképpen csak ekor nyílt ki a szemé. Hát az is baj, hogy ő nem koesmás, nem verekedő, dorbézoló, pénzpoosékló?... Hát az is hiba, hogy csendben dolgozik, olvasgat, tanul?... Hát ne legyen betege senki annak, hogy ő nem olyan, mint a többi! Leginkább ne az édesapja... Egy este kihozott a kamarából két zsidózsá-

Megjelent az új ünnepnapok munkaszünetéről szóló törvény

Bucurestiből jelentik: A munkaszüneti napok módosításáról szóló törvényt módosították. A módosított törvény megjelent a hivatalos lapban. Érdekessége a törvénynek, hogy az úgynevezett „arany-vasárnapok” kérdését tisztázza és megállapítja, hogy ezeken a napokon az üzletek nyitva tarthatnak, nem kell tehát, mint eddig, külön rendeletre várni. Az üzletek nyitva tarthatnak minden olyan vasárnapon, amely után hétfőn ünnep következik. Ugyancsak nyitva tartanak az üzletek a karácsony előtti vasárnapon, ha karácsony a hét bármely napjára esik.

Az új törvény megengedi a borbély-műhelyek vasárnapon nyitvatartását. A borbély-műhelyek vasárnap délelőtt nyitva lesznek, de a munkaadók kötelesek hétközben egy szabadnappal kárpótolni az alkalmazottakat.

Súlyos rendszabályok öt bíró ellen

az állampolgárságok felülvizsgálásakor elkövetett szabálytalanságok, hivatalos hatalommal való visszaélés, okirathamisítás miatt

Bucurestiből jelentik: Az igazságügyminiszter erélyes rendszabályok alkalmazását rendelte el több magasrangú bírósági személy ellen, akik működésük folyamán, de főleg az utóbbi időben nem abban a szellemben fejtették ki tevékenységüket, amit a törvény előír.

Az igazságügyminiszter rendelkezésére legutóbb felfüggesztették állásától *Suruceanu* chisinaui táblai tanácsost, *Inskit*, a suceavai vegyesbíró elnöki rangban levő bíróját és *Codreanu* járásbíróját. A vád az volt ellenük, hogy működésük alatt hivatalos hatalommal való visszaélést és okirathamisítást követtek el, továbbá szabálytalanul jártak el állampolgársági ügyek revíziója folyamán. Ugyanezen okokból hat hónapra felfüggesztették állásuktól *Paraschivescu* Mihait, a cernauti tábla tanácsosát, *Stoianov* Iont, orhei-megyei rezinartárgyi bíróság törvényszéki elnöki rangban levő vezetőjét.

kot... suttomban. De azért úgy intézte, hogy ne maradjon észrevétlenül...

Az anyja rá is szólt:

— Minek a, hé?

— Csak...

Az öregasszony tovább nem firtatta a zákokokat, de szemmel tartotta a gyereket... Hátha mégis...

S csakugyan...

Késő este a padlásról szokatlan neszmetelés hallatszott. Eppen ott, ahol a buza...

— A Peti?...

De vajon a Peti-e?...

Az öregasszony fölővakodott a padlásajtóhoz. Bekukucskált...

A Peti volt.

Nagy szívbéli örömök között tipegett le a lepcsőn, be a házba. Ott az öregembert, ki már az igazak álmát aludta, vigyázva felkönyökölte:

— Hajja kend?...

— No?

— A Peti...

— Mi van vele?

— Loppja a buzát!

A gazda szeméből egyszerre elröpent az álom:

Egy ideig összedugott fejjel hallgatóztak... Majd odalábujjhegykedtek az ablakhoz...

Ideje volt.

Peti már taszította ki a két zsák életet az utcaajtón...

Az öreg ember lélegzetfójtva tapogatózott az öreg asszony keze után s amikor azt megtalálta, megszorongatta s szaggatott szavakkal oda-sugta a fülébe:

— Az én vérem... Mégis az én vérem!...

Peti meg a targoncán taszította a két zsák buzát be egyenesen a szomszéd utcába... annak is a legvégére... Ott lakott egy szűk kamarába húzódva kegyelemkenyeren a vak Busa Gabi, akinek a szemvilága ott maradt a háborúban.



A LEGYEK

az ember életére törnek az általuk

mindenfelé terjesztett milliárdnyi baktérium fertőzése révén! Óvja meg egészségét és pusztítsa el a legyeket FLY-TOX-szal. FLY-TOX egy pillanat alatt megöli a legyeket!



Runciman nyilatkozata a sajtónak:

„Jóakarattal a legnehezebb kérdések is megoldhatók“

Időről-időre tájékoztatni fogja a nyilvánosságot munkája eredményéről

Prágából jelentik: Lord Runciman szerdán este 6 órakor fogadta a sajtó munkatársait és nyilatkozatot adott nekik. Ebben legelőször is azt igyekezett megállapítani, hogy nem ő kereste ezt az új feladatot, hanem az angol kormány kérte fel, vállalja el a megbízatást. Negyven éves közéleti gyakorlata alatt tapasztalta, hogy a jóakarattal szellemében, közös megegyezéssel a legnehezebb kérdések is megoldhatók. A tárgyaló felektől is jóakaratot kér. Elsősorban tanulmányozni akarja a megoldandó kérdést. Reméli, hogy a tárgyaló felek a jóakarattal

Egészségünknek nagyfontosságú kérdéseinek könnyen érthető felvilágosító ismertetői az itt felsorolt könyvek:

Káldor: Hogyan kerülhetjük el a korai öregedést 110 l.

Napjaink mindenkit érdeklő legaktuálisabb problémája a leghozzáértőbb és legszakavatottabb orvos tollal könnyen érthető, világos és szórakoztató stílusban megírva.

Bodon: Hogyan éljen a szívbajos ember? 95 „

Ez a könyv tanácsokat és utbaigazításokat ad, hogyan éljen, mit tegyen, mit kerüljön a beteg, hogy beteg szívvel is kellemes és hosszú élete legyen.

Novák Rudolf és Társa kiadása

szellemében lesznek segítségére. Ő mindenkinek barátja és senkinek sem ellensége. Időről-időre tájékoztatni fogja a közvéleményt munkája eredményéről, de egyelőre kéri az újságírókat, ne intézzenek hozzá kérdéseket, mert azokra úgy sem válaszolhat.

A CSEH KÖZVÉLEMÉNY MEGOSZLIK, A NEMZETISÉGEK EGYSÉGES VÁRAKOZÁS-SAL VANNAK RUNCIMAN KÜLDETÉSE IRÁNT

Lord Runciman küldetésével kapcsolatban a cseh közvélemény felfogása megoszlik. A lord kiküldetését csehszlovák kormánytámogató körökben nem fogadják egyöntetű bizalommal. A csehszlovák közvélemény még nem látja tisztán a helyzetet. Május 21-ike után a csehszlovákiai lapok nagyrésze azt írta, hogy Anglia teljesen osztja a csehszlovák felfogást és ezért Runciman megbízása váratlanul érte a cseh köröket. A cseh politikai pártok egy része nem veszi tekintetbe, hogy — amint a szudétánémetek mondják — a nemzetiségekkel való tárgyalások csaknem zsákutcába jutottak és közvetítő nélkül csak újabb és újabb bonyodalmak támadhatnak. Az eddig nyilvánosságra került megoldási terveket a csehek nem fogadják helyesléssel. A csehszlovákiai lapokban állandóan felbukkan a tiltakozás az esetleges népszavazás, vagy olyan semlegesítési terv ellen, amely a francia, vagy az orosz szövetség

feladását jelentené. A területi önkormányzat megadását az állam egysége elleni ténynek tekinti a cseh politikai világ. A politikai vezető körök mindenesetre fel vannak készülve to-

vábbi engedményekre az ország szuverenitásának és egységének teljes fenntartása mellett. A nemzetiségi csoportok komoly várakozással néznek Runciman kiküldetése elé.

Hodzsa miniszterelnök válaszolt a szudéta-németeknek: úgy a német javaslatok, mint a kormány tervezetei további tárgyalási alapul szolgálnak

Prágából jelentik: A szudéta-német párt sajtóirodája közli, hogy Hodzsa miniszterelnök szerdán délelőtt fogadta Kundt és Rosse képviselőket és válaszolt a Kundt által július 28-án írásban előterjesztett kérdésekre.

A válasz a következő: A szudéta-német pártnak átadott javaslatokhoz azt a fenntartást fűzzük hozzá, hogy úgy azok, mint a szudéta-német párt tervezete, további érdemleges megbeszélés tárgyai lesznek. Az önkormányzat kérdésében eddig átadott tervezetek legutóbbi kidolgozásukban ugyanezzel a fenntartással a kormány részéről tárgyalási alapul szolgálnak.

A szudéta-német párt július 27-iki tervezetere vonatkozólag, amelyeknek tartalma tulajdonképpen a kormánytervezet tartalmán, — a kormány a maga javaslatait legkésőbb a szudéta-német párt eddigi javaslatainak letárgyalása után közlésezi. Ugyanez vonatkozik a kormány végleges javaslatára és a szudéta-német párt egész szervezetére is. A párt és a kormány között megkezdett megbeszéléseket folytatják és azokat hivatalos tárgyalásoknak nyilvánítják...

AZ EGYESÜLT MAGYAR PÁRT TÖRVÉNYHOZÓI ÁTADTÁK VÁLASZUKAT A KORMÁNY JAVASLATÁRA.

Prágából jelentik: Hodzsa miniszterelnök kívánságára az Egyesült Magyar Pártok törvényhozái írásba foglalták és átnyújtották a nemzetiségi szabályzat tervezetéről alkotott bizálatokat. A bizálat mindenekelőtt leszögezi, hogy a csehszlovákiai magyar nemzet jelenlegi jogállománya nem éri el azt a szintet, amelyet a mai törvények megengednének és messze alatta van annak a szintnek, amelyet az általános emberi erkölcs törvényei szerint lehet felállítani.

Ezután leszögezi a bizálat, hogy a nemzetiségek teljes egyenjogúságát az önkormányzati elvre kell felépíteni. A csehszlovákiai magyarság Szlovákia és a Kárpátalja területén való sítaná meg önkormányzatát. A pártnak átadott tervezet azonban a felvetett kérdéseket nem oldja meg és nem ad választ arra sem, hogy a megoldást miként lehet elképzelni.

A nemzetiségekkel ismertett szabályzat tervezet csupán általános elvek alapján mozog, amiket a cseh alkotmány eddig is felsorolt, nem tér ki azonban a dolgok lényegére és részleteire.

Nem az általános egyéni jogegyenlőség hangsúlyozására és kiemelésére van szükség, nem

Életbevágóan fontos orvosi könyvek asszonyok és anyák részére!

A nő a változás korában

Egy tapasztalt nőorvos megfigyelései és gyakorlati tanácsai. (25 ábrával.) Irta: dr Földes Lajos Ára 95 lei

A fiatal anya

Egy gazdagon illusztrált könyv tartalmazza mindazt, amit a fiatal anyáknak szülés előtt és után, valamint a csecsemő ápolásáról tudniuk kell. Irta: dr Földes Lajos Ára: 95 lei

A női betegségekről

Megelőzés — Védekezés — Gyógyítás.

E munka az összes előfordulható női megbetegedésekkel foglalkozik. Egészséges és beteg nőknek egyaránt fontos! Irta: dr Földes L. Ára: 125 lei

az erre vonatkozó alapelvek ismétlésére, amik eddig is törvényben voltak, csak gyakorlatilag nem érvényesültek. Nem ennek ismétlésére, hanem a népcsoportok jogegyenlőségének alkotmányba foglalására van szükség, olyan új

Közös elhatározással a kormány és a szudéta-német párt elhalasztotta a tárgyalásokat

A németek ~~elhalasztották~~ tartják a nemzetiségek kicserélésére vonatkozó angol tervet

Prágából jelentik: A „Prager Tagblatt“, a kormány németnyelvű lapja közli, hogy szudéta-német körök megállapítása szerint a cseh kormány és a szudéta-német párt álláspontja a nemzetiségi kérdés megoldását illetően nagyon messze áll egymástól. Emiatt a szudéta-németek is úgy látják, hogy a Runcimannal való érintkezések felvétele hozhat csak új lehetőséget az egymáshoz való közelítésre. Ennélfogva most már mindkét fél egyetértett abban, hogy az egymással való tárgyalásokat egy időre elhalasszák. Szudéta-német körökben hangsúlyozták azt is, hogy a párt minden jóindulatú és gyökeres változást hozó megoldásról szívesen tárgyal.

A „Sudeten-Deutsche Pressenbriefen“ című időszaki közlemény foglalkozik az egyes csehszlovákiai nemzetiségek áttelepítésére vonatkozó angol tervvel és az a véleménye, hogy a terv, amennyiben minden részletében végrehajtják, alkalmasnak látszik arra, hogy megkönnyítse a nemzetiségi kérdések egyszerűsítését és megoldását. Az angol indítványban a csehszlovák területen élő népek kicseréléséről van szó s ez rendezné az egyes nemzetiségek telepítési viszonyait.

AMERIKA BERLINI NAGYKÖVETE IS HELYSZINI TANULMÁNYOZÁSRA MENT PRÁGÁBA.

Berlinből jelentik: Wilson, Amerika berlini nagykövete utasítást kapott kormányától, hogy a helyszínen tanulmányozza a csehszlovákiai helyzetet. A nagykövet az amerikai katonai attasé kíséretében csütörtökön Prágába repült. Wilson, mint a német viszonyok jó ismerőse Carr prágai amerikai követtel együtt megvizsgálja a csehszlovák álláspontot és azután jelentést küld kormányának Washingtonba, hogy az amerikai kormány kialakíthassa végleges álláspontját.

A berlini amerikai nagykövet utazásával kapcsolatosan megállapítják, hogy az Amerika újabb érdeklődését jelenti a közép-európai helyzet ránt.

KÉT CSEH REPÜLŐGÉP NÉMET BIRODALMI TERÜLETRE HATOLT BE ÉS OTT FÉNYKÉPFELVELEKET KÉSZÍTETT.

Berlinből jelentik: Lord Runciman küldetése és működése mögött most teljesen háttérbe szorul az az újabb határsértés, amelyet a cseh repülők Glatz német határvárosánál követtek el. A német távirati iroda szerint szerdán délelőtt fél 11-kor két cseh repülőgép átrepülte a német határvonalat és körülbelül 20 kilométerre behatolt német területre. Eredetileg három gép indult el felderítő útra, de később egy repülő visszafordult.

Késő éjszaka jelentik, hogy kétséget kizáróan megállapították, hogy a cseh repülők egyes hadászati szempontból fontosnak vélt helyről (pályaudvar, stb.) fényképfelvételeket készítettek és egymással hangjelzéseket vál-

alkotmányra, mely a mai uralkodó nemzettel teljesen egyenjogú nemzetekként ismerje el a jelenlegi nemzeti kisebbségeket.

Nemzeti önkormányzat és a nemzetiségek jogi és vagyoni állományában elkövetett megrovíditések helyrehozatala, a jóvátétel az a program, amiért minden nemzetiségi csoport harcol. A nemzeti jóvátételt nemcsak politikai, hanem gazdasági és kulturális téren is kívánja az Egyesült Magyar Párt. Ez azt jelenti, hogy jóvá kell tenni minden sérelmet, amely bármily tekintetben a csehszlovákiai magyarságot érte.

Ezután a kormányhoz juttatott válasziratban a nemzetiségi szabályzat egyes szakaszainak bírálata következik.

tottak. A gépek néhol száz méterre is leereszkedtek a városka felett.

Ezzel kapcsolatban német körökben megállapítják, hogy úgy látszik, minden hiába és a békekísérletek nem hoznak eredményt. A csehek folyton provokálnak, de a komoly tárgyalások elől kitérnek és minden lehető módon huzzák-halasszák az időt.

Felejtteni!

Amerikában jelenleg mindenki felejtéssel van elfoglalva. A lélekűvörök rájöttek ugyanis, hogy a felejtés az egyetlen, amiről egy tulzsfolt agyu modern embernek nem szabad megfeledkeznie, ha el akarja kerülni a teljes idegösszeomlást. Az emberek tehát a legnagyobb ambícióval vetik bele magukat a felejtésbe: mindenki azt felejt el, amit tud, aki sokmindenre emlékszik, az sokat kénytelen felejtteni, a tudatlanoknak aránylag könnyebb a dolguk, ők csak a legszükségesebb emlékeket semmisítik meg. Az európai közönségnek ezuttal nem mond sokat az új amerikai elmesmo: itt már régóta megvannak a szakma amatőrjei és profijai, akik már egészen csekély haszon ellenében gyönyörű felejtéseket produkáltak az életben. Az idomítás valóságos csodáit láttuk ezen a téren, a legkülönbözőbb foglalkozási ágakban. Voltak, akik megfeledkeztek magukról, voltak akik viszont másokról feledkeztek meg, pillananyi kereslet pontos szem előtt tartásával. A legszebb példányokat azonban mégis a politika termelte ki. Itt voltak olyanok, akik egyszerűen nem emlékeztek, mások viszont készakarva felejtettek, ismét mások még azt is elfelejtették, hogy mire nem emlékeznek már és hányszor? Mi nem felejtettük el, hogy ők nem emlékeznek, viszont mindig emlékezni fognak arra, hogy mi nem felejtettük el azt, amire ők nem akarnak emlékezni.

Most, hogy az amerikai divat ezt az eddig kissé öntudatlan felejtési tervet tudatosította, bizonyára még erősebben el fog terjedni földrészünkön is. Persze, nem szabad tulságos adagban kezdenünk a felejtést, mert az megárhath szervezetünknek. Mindenki igyekezzék tehát elsősorban a legfontosabbat elfelejtetni, a legkellemetlenebb dolgokat. Igen, igen, de mit? Felejtjük el a múltat, a jelent, a jövőt? Nehéz kérdés. Tudjuk (még emlékezünk), hogy a Bourbonok semmit nem tanultak és semmit nem felejtettek. Aki ad valamit a divatra, annak most még azt is meg kell tanulnia, hogy mit felejtjen el. Ha az ember őszintén felteszi magának a kérdést: mit is kellene először elfelejtenem? — látja, hogy a nehezén már tulajdonképp túl van: nem is emlékszik a legsürgösebb elfelejtendőkre... Az adósságot azonban legtöbbször mégis sikeresen elfelejtik kifizetni...

Tartalékos tisztek figyelmébe!

A bihormegyei prefektúra a belügyminisztérium rendeletére való hivatkozással felhívja a tartalékos tisztek figyelmét, hogy azonnal jelentsék be a birtokukban lévő fegyvereket és váltsák ki a fegyvertartási engedélyt. Azokat, akik ennek a kötelezettségnek nem tesznek eleget, szigorúan megbüntetik.

Cluji magyar orvosprofesszor új felfedezése az orrműtétek területén

Clujról jelentik: Gyergyai Árpád dr., az európai hírű orvosprofesszor most érkezett vissza a hollandiai Groningenből, ahol a júliusi nemzetközi orvosgyűlésen tartott előadást. Groningenben van az orr-, gége- és fülszak tudósok nemzetközi egyesülete, amelyet ezeltől tizenkét évvel alapított az ottani egyetem tanára, dr. Benjamins. Romániából egyedül Gyergyai professzor vett részt az előadásokon. Gyergyai Árpád dr. előadása keretében az orrgarat érzékenységről, érzéketlenítéséről és beidegzéséről értekezett. A professzor előadása keretében beszámolt arról, hogy sikerült felfedeznie az eddig ismeretlen orrgaratüregi ideghálózatot és a hozzátartozó idegducot. A felfedezésnek az a jelentősége, hogy ha ennek az ideghálózatnak kétoldali részébe fecskendezik be az érzéketlenítő szert, akkor az egész orrgarat teljesen elszűnik az eddig elkerülhetetlennek látszott kínos fájdalomtól. Gyergyai professzor Lassagna olasz egyetemi tanár meghívására az olaszországi Salso-Maggioreban szűkebb orvosi társaság előtt gyakorlatilag is bemutatta felfedezését. Hazaérkezése után Bucurestiben Metianu bucuresti-i egyetemi tanár meghívására ott is betegeken mutatta be kutatásai eredményét. Junius közepén pedig a magyar orvosok országos gyűlésén Budapesten számolt be a nagyjelentőségű tudományos felfedezéséről.

Táblai ítélet előtt a hat éves fuvarlevél- panama

Ki volt Max Wurmbrand és hol vannak a társai? — Hogyan huzzott ki a CFR-től 96 milliót egy szervezett társaság?

Bucurestiből jelentik: Hat évvel ezelőtt nagy port vert fel az úgynevezett fuvarlevélpanama, amely ma érkezik befejezéshez a bucuresti-i ítéletábra előtt. Az ügyben 59 vádlott van, akik közül a törvényszék 52 vádlottat összesen 101 évre ítélte azért, mert Wurmbrand Max volt képviselő és Ioanid CFR mérnök segítségével

96 millió lejjel károsították meg az államvasutakat.

A vádlottak jórésze szökésben van. A nagyszabású szélhámoságot egy országra kiterjedő szervezettel tudták végrehajtani. Wurmbrand az ország minden részében fuvarlevél felülvizsgáló ügynökségeket állított fel, amelyek poton pénzén vásárolták össze a fuvarleveleket, amelyeket megreklamáltak akár volt bennük tévedés, akár nem. Ha például valaki szörmet szállított, a reklamáció szerint a fuvardíj kirovása téves volt, mert az árú közönséges bőranyag volt, stb. A fuvarlevelekben mégis minden esetben megállapították a tévedést, amiben oroszlanrésze volt Ioanid mérnöknek, akinek a kérdéses osztályon teljes hatalma volt. Így a vasut évek folyamán közel száz milliót fizetett ki.

Az ügy törvényszéki tárgyalásai hosszadalmasak voltak a vádlottak nagy számára és az óriási anyagra való tekintettel. Nem kevesebb, mint

háromszáz ezer fuvarlevelet kellett szakértőkkel újrazvizsgálni

és ezért a törvényszéki ítélet hozataláig is négy év telt el a tett felfedezése után. A vádlottak közben elszéledtek a világban és közülük alig néhány várja szorongva, hogy hogyan dönt a tábla a törvényszéki ítélet ellen beadott felbontás tárgyában

Özv. Árkosy Lajosné

Oradeán, a Szociális Testvérek házában, hunyt el Árkosy Lajosné, a katolikus női mozgalmak egyik legfőbb irányítója. Aki egyszer találkozott vele, — otthonában, egyesületben, irodában, szervező körúton, — soha sem felejtje el. Az igazi személyiség benyomását keltette mindenkiben. Vezetéregénység volt. Nem azért, mert az ahhoz vezető eszközöket. Vezér volt akkor is, mikor neve már nem szerepelt a mozgalmak élén; azzá tette csodálatos szuggesztívója, melyet rejtekéből is sugárzott, vezetőkké és közkatonaikká egyaránt.

Árkosy Lajosné egyike volt azoknak a ritka nőknek, kikben az elvont fogalmak is tűzre gyúltak ki s ki élete utolsó percéig az elmélkedés lázában élt. Ha nehéz Próféták-köteteket egymásután könnyedén olvasni, mert gyengeségünk nem bírja az izzás tartós feszültségét; ilyen nehéz volt gyakran Árkosyné eszmegazdagságát s fantáziájának patakzó folyamát is köznapi lélekkel követni.

A személyiség erős ösztöne, lelkének gazdag léthozománya, közkinccse lett a katolikus mozgalmaknak és ugyanez a személyiség volt irányítója egyéni életének is. Protestáns környezetben nevelkedvén, Mailáth püspök segítette először az öntudatos katolikus élet felé s később, mint özvegyet, a szociális-karitatív munkára. Akiben a személyiség nem erős, az a püspöki irányításra is megszokott mederben reagál. Nem úgy Árkosyné! Benne a katolikus élet megtapasztalása elragadtatást idézett elő s jellemző, hogy az elragadtatás az évek tel-

tével állandóan fokozódott. Halálos betegségében is förtelenül ragyogott.

Nagy és dicsőséges élet után, mint a Szociális Testvérek kültagja, várta Megváltó Krisztusát. Nem lehangelve és fáradtan, hanem szent víziókra tapadó szemmel, szívének végig igenlő örömeivel, hogy szép élete értelmét, a legnagyobb és legszentebb Személyiségét, megpillanthatja.

Nyugodjék békecségyben!

V. E.

A család a következő gyászjelentést adta ki a halálesetről:

Kolozsi dr. Wagner Béla és neje, szül. *Tahy* Henriette úgy a maguk, mint alulírott rokonság nevében fájdalommal, de Isten szent akaratában való megnyugvással tudatják, hogy a szeretett édestestvér, sógornő, nagynéni özv. Árkosy Lajosné, szül. K. *Wagner Irén* hosszas szenvedés és a betegek szent-ségének felvétele után, 1938 augusztus hó 3-án, 67 éves korában elhunyt. Temetése Clujon f. hó 5-én, pénteken délután 5 órakor a központi temető kápolnájából, lelkeért a szentmise 6-án, reggel fél 8 órakor lesz a plébániatemplomban. Oradea, 1938. augusztus 3-án. Özv. Wagner Frigyesné, szül. Schiller Helén, özv. Wagner Jenőné, szül. Klebergi Strohmeier Ilka, mint sógornői. Wagner Carola, Wagner Frigyes és neje, Wagner Ernő neje és gyermekei, mint testvéreinek gyermekei. Özv. Némethy Imréné, szül. Wagner Berta és gyermekei mint unokanővére.

Nagyasszony halt meg

A nőnevelés egyik legkiválóbb mestere, özv. dr. *Személy Kálmán*né, a volt oradeai polgári iskola igazgatónője írja a haláleset alkalmából a következő méltató sorokat:

Árkosy Lajosné sz. Wagner Irén áldott, gyümölcsöző élet után, sok munka, sok szenvedés után a szociális nővérek csendes házában tegnap délután itt hagyta a földi életet. A mi városunkban kevésbé ismert a neve; de ardeálszerte áldva emlegetik szegények, gazdagok, nagyok és kicsinyek.

Mint feleség, mint anya és mint a társadalomnak kiváló munkása egyaránt nagy volt és példaképe a magyar asszonyoknak. Míg férje élt addig egészen neki szentelte munkáját és minden gondolatát; addig az ő mély vallásossága és élénk szellemisége csak az ő szerette kis családjának és társas körének világított. Mikor aztán elvesztette, akiket legjobban szeretett, szívébe fogadta a szenvedő emberiséget. Minden erejével a társadalmi munkának szentelte özvegyességét. Az ő végtelen jószággal párosult, szinte férfias akaraterejét, óriási munkabírását, szellemi felkészültségét. Ekesszólon hirdette a társadalmi munka nagy fontosságát, szerette a tudományt és művészetet, de legtöbbször becsülte a lelkiességet, mindebben maga szolgálván jó példával.

Mikor a társadalmi munka terére lépett, bámulva ismerték fel benne a társadalmi élet szereplőjé az eddig rejtve tartott vezetői készséget a női erényekkel párosult okosságot és szónoki képességét. A XIX. század első negyedében már ott találjuk a cluji női egyesületek legtöbbször vezetőségében, mint nagy értékű és befolyású munkaerőt. A háború alatt a hadiárva és özvegyek segélyezésében vett részt, mint a Felső-laló és véleményező bizottság tagja, de aztán különösen fáradhatlan és önfeláldozó volt a sebesültek ápolásában.

A kommunizmus napjaiban és a háborút követő időkben pedig igaz védő-angyala volt a nyomorgóknak, üldözötteknek és munkanélkülieknek, mint a Szociális Misszió ügyvezető el-

nőke, aki bármely percben kész volt embertársai javát szolgálni.

Utolsó életévében sokat szenvedett gyógythatatlan betegségében, de mélyeséges Istenhittel és lelki erővel viselte szenvedéseit. Közben értékes szellemi munkát végzett és finom csipkékévvésével is foglalkozott mind haláláig.

Szeretnők, ha az ő emléke örökké égő fákllya tudna lenni lelkeinkben. Sokszor szenvedő volt, aki az ő nagy jószágától és folyton tenni tudó okosságától mindig megkapta a kellő és legcélszerűbb segítséget. Ha ennek a sok szenvedőnek a hálája fölgyul érette, messze területre és messzi időnkig lesz abból világosság és melegség. És ha a mostani asszonyi társadalom követni fogja az ő erényekben és példaadásokban olyan gazdag életét, akkor sok-sok lelki erőt tud adni a jelen és a jövő fejlődésének. A nagyasszony emléket ezzel tudjuk legméltóbban megteztelni.

Walter János

Isten képe a természetben

Ujabb, bővített és átdolgozott kiadás,
sok képpel. Fűzve 110 lel.

Ez a könyv nemcsak Isten létét bizonyítja, hanem azt is, mennyire valótlan az a tudatos félrevezetésnek szánt megállapítás, hogy a tudomány és vallás nem fér össze. Aki Walter János érdekes és végig élvezetes könyvét elolvassa, csakis arra a végső következtetésre juthat, hogy igazi tudomány nem képzelhető el vallásosság nélkül, mert minden a dolgok végső okára, Istenre mutat. Nem is szólva az emberi test és értelem csodálatos építményéről és bámulatos strukturájáról, a legegyszerűbb fűszálban vagy a csillogó hópehelyben is ott látjuk ragyogni a teremtető Isten végtelen nazvságát.

Színes pósta

*

VILLAMOSSZÉK ÉS ÉLETBIZTOSÍTÁS.

New Yorkból jelentik: Diamond Harry new-yorki egyén hitvesgyilkosság miatt nemrégén villamosszékre került. A kivégzett gonosztevő apja beperelte a New York Life Insurance Companyt 10.000 dollár baleset és ugyanilyen összegű életbiztosítás kifizetésére, azzal az érveléssel, hogy a villamosszék tulajdonképpen balesetnek tekinthető. A bíróság kimondotta, hogy a kivégzés nem baleset s a balesetkártalanítási igényt el is utasította. A gúszoló apa tehát csak az életbiztosítást kapta meg. Az amerikai jogászok azonban nem tértek napirendre az ügy fölött és azt vitatják, minek számítható voltaképpen a villamosszékben bekövetkezett halál? Kivégzésnek, balesetnek, büntetésnek, véletlennek, természetes halálnak vagy — vísmajornak?

A HÁZHOZ TÁMASZKODÓ HOLTTESTET A MANKÓK ÁLLÓ HELYZETBEN TARTOTTÁK.

Sydneyből jelentik, hogy ott a Bathurst- és Kent-utca sarkán álló rendőrnek feltűnt, hogy John Lambert 72 éves nyomorék koldus már félóránál tovább áll szoborszerű mozdulatlan-ságban egy ház előtt mankóira támaszkodva. A rendőr végre a nyomorék vállára tette kezét, aki hangtalanul a földre zuhant. Az előhívott orvosi megállapította, hogy már legalább egy órája halott volt és a házhoz támaszkodó holttestet a mankók tartották álló helyzetben.

TORONY A RENDŐRÜKNEK.

New Yorkból jelentik: Valódi, piros-fehérre mázolt, százméteres tornyokat építenek az amerikai Illinois államban a rendőrök részére, nem azért, hogy a tettejéről irányítsák az utcai forgalmat vagy lessék a betörőket, hanem, hogy onnét eregessék szélnek a rádió leadott körözések és egyéb intern intézkedések hullámai. A tornyok betonra acélból készülnek, hármas fallal, mert így könnyebb és olcsóbb, kevesebb anyag kell, kisebb a széllel szemben álló felülete, időállóbb tehát, de ezen előnyeivel szemben hátránya is van, az amerikai gengszterek bosszúból könnyen felboríthatják. Összesen hét, egy kilométer adóerőséggel, szabadon álló acéltornyot állítanak fel az ugyanannyi rendőrségi rádióállomás számára, melyeknek sarkoszlópai acélfoglalathoz ágyazott porcellánzigetelőkön nyugszanak. A tornyok technikai kivétel magán hordja a gazdaságosság elvét, ügylátszik, az amerikai rendőrök takarékosak.

TERJESZKEDIK A SAHARA.

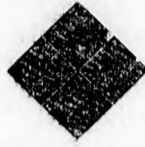
Londonból jelentik: Colomb-Béchar sivatagi városban hanyazik hosszú hónapok óta egy vegyes francia-angol bizottság, amelynek jelentése szerint a Szahara állandóan terjed és ha ezidőszereint megakadályozhatatlan növekedése meg nem állítható, ötven év múlva betemeti a Níger folyót, az egyetlen vizet, amely eddig útját állta a sivatagi szaharai homoknak.

A Szahara végtelen homoktengerévé évenkénti átlagban másfél kilométerrel foglalt el nyugati és déli irányban a termékeny földekből és a legújabbban talált, körülbelül hátezer éves feljegyzések alapján megállapítható, hogy a sivatag hat évszázaddal ezelőtt egészen jelentéktelen terület volt, melynek déli határai csak a Hoggar hegységig húzódtak. Északon Algír és Tünisz termékeny földjei hatszáz kilométerrel szélesebbek voltak, mint ma. Egyiptom felé az odátsok egész sora áll, mondhatnók rendes, homokmentes országutat képeztek ott, ahol ma nyoma sincs vegetációnak.

A bizottság most segítséget kér a nigériaiak számára, mertha csak húsz esztendeig hagyják szabadon garázdálkodni a szaharát, ez időn belül teljesen eltűnnek azok a pálmagerdők, melyek a Níger folyót kelet felől védelmezik a homoktenger ellen. Magas betongátakkal kellene elzárni a homokot a folyótól — állítják a sivatagi kémelek — és ezt a betongátot mozgathatóvá kellene tenni, évtizedenként egyszer beljebb kellene tolni a Szaharába s akkor állandóan növelni lehetne a termékeny területeket nyugat felől, úgyhogy néhány évszázad múlva a Szahara megint azzá vádna, ami egykor volt: jelentéktelen kis porfészekki.

Egész könyvtárat pótol a Spiragó

Felnöttek Katekizmus



A vallási ismereteknek és kitünőbbnél-kitünőbb predikációs témáknak, előadásoknak valóságos kincseshányája. Tizenhárom nyelv e fordították le. Németben eddig 10 kiadás. A három kötet, nagy nyolcadformában, 1200 oldal, igen szép és rátekinthető nyomdai kiívben a pénz előzetes beküldése mellett

kötve 450 lei, füzve 360 lei és portó. Utánvétellel 20 leije csak drágább.

Homokvihar támadta meg egy őserdő fölött az Afrika-repülő

Berlinből írják: Csodálatos kalandja akadt Hans Weber német sportrepülőnek, aki néhány héttel ezelőtt Stuttgartból Dél-Afrikába repült s közvetlenül a cél előtt majdnem szerencsétlenül járt egy homokfelhő miatt. Részletes beszámolójában azt mondja Weber, hogy a tizenháromezer kilométeres utat Stuttgartól Johannesburgig 88 óra alatt tette meg. 2400 liter benzint, tizenegy liter olajra volt szüksége, a benzintől tehát óránként 24 litert, az olajból nyolcóránként egy litert használt el. Damaszkusz és Kairó, valamint Lusaka és Salisbury között ellenszéllel küzdött, a Nilus völgye fölött pedig erős hátszele volt.

Mikor Piterburgnál — ez már Dél-Afrikában van — átrepült a Limpopo folyó fölött és teljesen szélszél, gyönyörű időben ámulva szemlélgette a pretóriai hatalmas aranybányázemek munkáját a magasból, hirtelen nyugat felől őrlítő szélhőkészek kerekedtek s ezek a homok oly tömegét hozták magukkal, hogy pillanatok alatt felborulással fenyegették a gépet. A homok megrékedt a gép ellentétes sarkában és jobbra lehúzták az egészet. A motor kihagyni készült, mert a pilóta nem tudta elég gyorsan letakarni sem magát, sem gépét.

Alatta többszáz méternyire hatalmas őserdő egybefolyó zöld növényzöngye látszott. A vihar valahonnan messziről sodorta a rengeteg homokot, melyre Weber igazán nem számíthatott. Már-már arra került sor, hogy a pilóta behajítja gépét a vadonba és akárhó is, de kényszerleszállást végez. De aztán különös mentőttel támadt. Loopingokat csinált, mérész dugóhúzókkal szórakoztatta a vadonban összeseregülő aranyászókat, akik nyilván nem tudták mi történik a magasban, csak egy vörös ködfelhőszerű lepelt láttak, amint a gép körül kavargott.

Igy nagynehezen eljutott Weber Airport Germiston kerület fölé s végül az ugyanilyen nevű repülőtéren simán leszállt.

Johannesburgba utazván, megszállt a legközelebbi szállodában, ahol huszonhét órát aludt egyfolytában. Mire felébredt, a milliányi hangya összerágta Weber minden ruháját, irását, úgyhogy csak nagy kinnal tudta megmenteni néhány igazolópapírosát. Johannesburgról a következőket írja a pilóta:

— Johannesburg Dél-Afrika New Yorkja. Sokkal inkább amerikai jellegű város, mint angol. Közvetlen határában vannak a legnagyobb aranybányák, melyek a kibányászott sárga homokot mesterséges hegylánccá halmozák fel s ez utólrhetetlenül pompás látványt nyújt az idegennek. A homokhegyek tetejét termőfölddel szórják tele s rögtön beülletik vadon tenyésző, gyorsnövésű füvekkel, különben a szélviharok az egész várost teleszórják a

homokkal. Johannesburg tele van felhőkarcó-lókkal, kétemeleles omnibuszokkal és fényreklámokkal. Forgalma egyenesen elképzelhetetlen annak, aki tudja, hogy Afrikában van.

— Pretoria ezzel szemben a csend és kényelmes nyugalom városa. Mint a Délafrikai Unió fővárosa inkább a politikai elemek székhelye. Az egész város egyetlen, óriási ligetben fekszik. A hatalmas új kormányzósági palota mellett ott áll még az a régi ház, melyben Krüger, a bárók vezére tanyázott egykoron. Az új palotából legyőzője, Cecil Rhodes emléke száll feléje. Hetvenöt esztendővel ezelőtt Pretoria helyén őserdő volt. Semmi sem maradt a dsungelből, csak a hangyák légiója! Hangya és hangya mindenütt, akárhová is menekül előlük az ember. És hetvenöt esztendői csatározással sem lehetett eddig a hangyákat visszavonulásra készíteni.

Az utolsó Nagy Főnök

A pusztulásra ítélt indián törzsek történetének utolsó fejezetei közé tartozik a sioux-indiánok nagy főnökének, a rettegett Vörös Felhőnek halála. A vakmerő vezér, aki fanatikusán gyűlölte a fehér embert, a civilizációt, elköltöztet az örökszép vadászterületekre, abba a szép világba, ahol az indián rege szerint örökös harci zaj között vadat kerget a bátor harcos.

Vörös Felhő 94 évig élt. Neve 1875-ben vált általánosan ismertté, amikor Fort Laramie-ben megtartott naggyűlésen őt választották az összes sioux-törzsek főnökévé. A gyűlés résztvevői — ötezzer harcias indián — hevesen tiltakoztak az amerikai kormány terve ellen, hogy vasutat építsenek a sioux-indiánok földjén. Vörös Felhő erős esküvel fogadta, hogyha az élete árán is, de megakadályozza az indiánok függelensége ellen irányuló „merényletet.” A nagy főnök aztán a katonákhoz lépett, akiket a kormány a vasúti hálózat munkálatainak védelmére vezényelt ki és így szólt hozzájuk: Önök elrabolhatják országunkat, elvehetik szabadságunkat, de azt az utat, mely North Platttól Yellowstoneig terjed, vér fogja áztatni! Az első vakmerő sápadtarcút én fogom ledőlni!

A nagy főnök a Laramie-erdőség mellett húzta meg magát és onnan intézett támadásokat a katonák ellen. Végre a washingtoni kormány megelégedte a folytonos esetlegességekkel, Vörös Felhőt elfogatta és a Pine Ridgeen lévő rezervációba vitette, ahol néhány nap múlva meghalt. — Bánatában, mint egy kálkába zárt madár.

HIREK

MAGYAR LAPOK
Keresztény magyar napilap

Oradea, Strada Regele Carol II. 5

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Belföldön: Egész évre 600, fél évre 400, negyed évre 210, egy hónapra 70 lei.
Magyarországon: Egész évre 50 P., fél évre 25 P., negyed évre 15 P.
Egyes szám ára 20 fillér, vasárnap és ünnepeken 24 fillér.
Postatakarékpénztári csekszámlánk száma: 80.037
Telefon: 12-27.

Cluj szerkesztő: dr. Sulyok István
Kéziratokat nem örvény meg és nem adunk vissza.

Porciunkula-búcsú és a Szentkereszt Szövetség naggyűlése. Odorhei. Saját tud. A ferencrendiek a Porciunkula-búcsút az idén is a hívek nagy részvételével tartották meg. Az ünnepélyes misét Sándor Imre, főesperes celebrálta fényes segédlettel. Az alkalmi szentbeszédet P. Köllő Bonifác mondotta. Misa után a zárda udvarán szentkereszt-szövetségi naggyűlés volt, amelyen P. Boros Fortunát dr., Boga Lajos dr., Török Ferenc és Sándor Imre mondtak beszédet.

CONSTANTÁBAN ELLOPTAK EGY HOLLAND LÁTOGATÓ FÉLMILLIÓ LEINYI PÉNZÉT. Constantából jelentik: Constanta város kelles közepén vakmerő lopás történt, amelynek a „Roma” óceánjáró hajó egyik utasa, Jacob Ratke holland professzor az áldozata. A professzor kiszállt a constantai kikötőt csak érintő hajóról, hogy megtekintse a várost, majd betért a Piata Independentiin levő Burgan-étterembe. Melege lévén, levetette kabátját és széke támlájára akasztotta. Mikor aztán fizetni akart, nagy meglepetéssel vette észre, hogy kabátja belső zsebéből eltűnt a pénztárcája, amelyben dollár, font sterling és más idegen pénzemekekben csaknem 500 ezer lei volt. Természetesen rögtön értesítették a rendőrséget, amely extra-sürgős nyomozást vezetett be, tekintettel arra is, hogy a holland professzornak a „Roma”-n rövidesen tovább kellett utaznia. A tüzetes nyomozás során az egyik közeli postaszekrényben meg is találták a pénztárcát, de — teljesen üresen. Az egész rendőrség fáradhatatlanul folytatja a nyomozást a tettes és a hatalmas pénzösszeg megkerítése végett.

Egy Satumaren elvesztett utlevéllel utazott a Budapesten elfogott valutacsempész. Satumare. Saját tud. A Budapesten leleplezett nagyarányú valutacsempészessel kapcsolatban szerdán délelőtt a satumarei rendőrség olyan adatok birtokába jutott, amelyek ennek a szenzációs ügynek új fordulatot adtak. Magyarországi lapjelentések beszámoltak arról, hogy a Keleti pályaudvaron őrizetbe vettek egy gyanúsán viselkedő asszonyt, akinél megmotozása alkalmával 70 ezer pengőt, kétezer csehkoronát és ötszáz dollárt találtak. Az asszony a satumarei rendőrszektúra által Szmuk Mórné névre kiállított utlevéllel utazott és román állampolgárnak vallotta magát. A lapjelentések alapján a satumarei rendőrség is nyomozni kezdett, mert bizonyossá lett az, hogy a Budapesten letartóztatott asszony innen vitte ki a hatalmas összegű valutát. Megjelentek Szmuk Mórné lakásán. Nagy volt a nyomozók meglepetése, amikor Szmukné ott-hon találták. Az asszony elmondta, hogy utlevélét elvesztette. A valutacsempész ezt az utlevélet találhatta meg és azzal utazott külföldre. A satumarei rendőrség az érdekes ügyben tovább folytatja a nyomozást.

Gerely Jolán:

Ha tudnád....

Mindaz, amit a hittudomány az Oltárszentesség szerepéről a lelki életben, annak nevelő és eligazító értékéről tanít, mind megvan ebben a könyvben; de nem elvont tételekben, hanem, mint a nő életében fölmerülő kérdések és kérdések végső megoldása. Ugy, hogy a könyv vegegyedelményben az Eucharisztikus életértékeknek kitűnő bemutatója és az Oltárszentesség nevelő erejének újszerű apológiája.

Ara csinos kartonkötésben 90 lei és portó.

Megkezdtek a működésüket Maramureş-megyében a közegészség szervei. Sighet. Saját tud. Dr. Marusecu közegészségügyi miniszter a megyei főorvosi hivatalhoz 7 orvost delegált, akik sorra járják a megyei községeket s a kezelésre szorult betegeket gyógykezelik és orvossággal látják el.

*** Felvétel az Oradeai Szent József fiúnevelő intézetbe.** Az Oradeai Szent József fiúnevelő intézet felvesz elemi iskolába, Gojdu liceum román és magyar tagozatára és kereskedelmi liceumba járó rendes bentlakó növendékeket. A növendékek egészséges lelki és testi nevelést, gondos felügyeletet, a tanulást biztosító naponkénti többszöri egyéni és csoportos korreptálást, jó ellátást és állandó orvosi felügyeletet kapnak. A helyek biztosítása céljából tanácsos a növendékeket minél előbb előjegyezteni. Tájékoztatót készséggel küld a Szent József Intézet igazgatója, Oradea, Str. Bratianu.

Nem szükséges engedély esküvők, keresztelők és halotti gyűlékezésekhez. — Ciuc megye. Saját tud. A braşovi hadtestparancsnokozás módosította az ostromállományi rendelkezéseket s úgy intézkedett, hogy a jövőben keresztelők, esküvők és halotti gyűlékezésekhez nem kell előzetes engedély. Ha azonban az említett alkalmakkor nagyobb méretű összejövetelről volna szó, amely túllépne a rendes polgári csoportosulás és gyűlékezés keretét, úgy az engedélyt a megyefőnöktől kell kérni.

Selyemára a mosatlan edények között. Satumare. Saját tud. A határszéli városnak van egy negyede, amelyet a fekete valutások és csempészek negyedének neveznek. A régi Károlykört minden délben emberek, élénken vitázó csoportok özönlik el és bábéli nyelvzavarban milliók üzleteket kötnek. Az egyik sötét, eldugott udvarban még sötétebb és még eldugottabb vendéglő működik, ahol a nemzetközi fekete valutapiac kiemelkedő alakjai adnak egymásnak találkozókat. A napokban a hatóságokat bizalmasan értesítették, hogy ebben a vendéglőben nagyváltékú csempészt sejmét rejtegetnek. A nyomozók azonnal körülvették az épületet és mindenkit leigazoltattak. Tirmauer József talmudistánál nagyobb összegű idegen valutát találtak, amit elköszöntek és a fiatalember ellen megindították az eljárást. A vendéglő tulajdonosa: Wertheimer Mózes kijelentette, hogy sem az üzletben, sem a lakásában nincs csempészárú. A vámisztviselők nem adtak hitelt szavainak és kutatni kezdték. A mosatlan edény alatt három csomagot találtak elrejtve, amelyekben cseh-szlovákiai csempészt edény volt, több mint ötven ezer lei értékben. A csempész-vendéglős ellen megindították az eljárást.

Mire keltette a ghimesi póstamester az első-kasztott háromszázezer leit. Mercurea-Ciuc. Saját tud. Hetek óta folyik a vizsgálat Ince József ghimes-fageti volt póstamester sikkasztási ügyében. A póstavezérigazgatóság két elelnőre, valamint a vizsgálóbíró most fejezte be az ügyben a vizsgálatot, azonban egyikük részéről sem sikerült megállapítani: mire fordította Ince az első-kasztott háromszázezer leit. Ince vallomásaiban azt adja elő, hogy faüzlet vállalkozásokba kölcsönözte oda a jelentékeny összeget, azonban az üzletek nem váltak be és elvesztett az egész pénz. Ezzel szemben nem hajlandó megnevezni üzlettársait, hogy hivatalos uton is utána lehessen járni állítása igazságának. Legkézenfekvőbbnek látszott az a feltevés, hogy Ince aBricz Árpád és aBricz Ödön ghimes-völgyi kereskedő sógorainak adta üzlet létesítésére az első-kasztott összeget. Bariczék azonban igazolták és üzleteik berendezéséhez szükséges összeg eredetét a e miatt az ellenük elrendelt büntügyi zárlatot fel kellett oldani. A befejezett vizsgálat után most már a törvényszék soron kívül tárgyalásra tűzi az ügyet.

Vesztett kutya megharapott egy kisleányt. Mercurea-Ciuc. Saját tud. Barabás Antal helybeli fénfiszabó nyolc éves kisleányát vesztett kutya harapta meg. Édesanyja nyomban segítségére sietett és nagy izgatottságában nem számolt azzal, hogy maga magát is megfertőzi: kiszívta a harapás után keletkezett sebet. Amint a hatóságoknak tudomására jutott az eset, intézkedtek, hogy anyát és leányát szállítsák be a cluj Pasteur-intézetbe.

Bezárták a százéves multra visszatekintő Kereskedői Kört. Odorhei. Saját tud. A kereskedők százéves multra visszatekintő egyesületét a helyi rendőrség azzal az indokolással, hogy az egyesület helyiségébe nemcsak tagok, hanem mások is járnak, bizonytalan időre bezárták.

Temetések. Özv. Arbesy Lajosné szül. Wagner Irén 68 éves korában meghalt. Temetése pénteken lesz Clujon. — Pénzes Ferenc CFR nyugdíjas 75 éves korában meghalt. Temetése tegnap volt a Muntilor utcából. Ferenczy Vendel 71 éves nyug. CFR főkalauz meghalt. Temetése pénteken 6 órakor lesz a Haller kápolnából. (Erdélyi „Concordia”).

Feljegyzések

Az „Universul” egyik állandó új cikkírója, I. Agárbeanu gör. kath. kanonok közelebbi írásainak egyikében a transsylván román szellemi réteg valóságával foglalkozik. Az írás érdekes és tanulságos, főleg meri érintkezési pontjai vannak a mi saját problémáinkkal.

Az egész román intellektuális rétegnek szereplése Nagyromániában — írja Agárbeanu kiabrándulást okozott.

A bajt abban látja, hogy a román intelligenciát az állam közhivatalokban helyezte el és nem gondoskodott arról, hogy szerephez jusson a gazdasági életben. A következménye ennek, hogy ez az intelligencia ma java részt munkás feladatok nélkül maradt, holott az erkölcsi felsőbbrendűségnek alapja két ségtelenül a munka és azok az eredmények, melyekkel a teremtő munka jár.

Hosszan felsorolja a mulasztásokat, melyeket e téren véleménye szerint a letűnt kormányzatok a multban elkövettek s ezekből kitűnik, hogy az orvoslást mindenütt az állami beavatkozástól várja. Ebben az egyben azonban azt hisszük, hogy téved.

Senki jobban az itteni magyarságnál ez a kérdést nem ismerheti. Átéltük annak minden mozzanatát és minden változatát. Néztük azt felülről, a hatalom kényelmes polcairól és hordoztuk terheit alulról. Járunk e kérdés körül napsütésben épen úgy, mint árnyékban. Azt a nagy bajt, amikor a nemzeti intelligencia kikapcsolódik saját népének gazdasági vezetéséből, mi ma észerte jobban érezzük, mint a románság. A munkátlanság, melyről Agárbeanu szól, a mi érelmiségünk jelentős rétegének életében fizikai valóság s nem csupán annyit, hogy más, improduktív munkával kell mindennapi kenyerét megkeresnie.

E tapasztalatok alapján mondhatjuk, hogy állami részleges intézkedésekkel vajmi keveset lehet a bajon segíteni. A gazdasági szerkezet a hibás mind a román, mind a magyar nép életében. Ezt a történelmi fejlődéssel mindkét esetben nagyon szepen meg lehet magyarázni, változtatni rajta azonban csak a szerkezet gyökeres megváltoztatásával lehet.

Gyárigazgatókat és nagykereskedőket nem lehet sem az iskolában nevelni, még kevésbé kinevezni. Kivételes esetek azok, amikor ez sikerül. Legtöbbször azonban több nemzedék hagyományaira van ehhez szükség.

Amit azonban nem lehet individuális módszerekkel, arra ma utat nyitnak a közösségi szellem gazdasági lehetőségei: a szövetkezeti szervezkedéssel, ha az valóban népi talajból nő ki, minden nép birtokba veheti a maga gazdasági életének legfontosabb területeit. De csak a magáét.

Ezért nincsen igazi akadályja annak, hogy ezen a fronton a román és magyar uepi érdek találkozhatassék. Sőt mi több: az egyik a másik nélkül el sem indulhat azon az úton, melynek célja az volna, hogy az egész ország népi közgazdasága egészen új, szövetkezeti szerkezetet kapjon. Ez gyakorlatban azt jelentené, hogy mindegyik nép a maga nemzeti és népi erőivel szabadon s az állami segítséget egyformán élvezve küzdene a közös célért, melyet csak akkor érhetne el, ha ez valóban így lenne. (SKIN).

PÁLYÁZATI HIRDETMÉNY

A fibisi róm. kath. magyar iskolaszék pályázatot hirdet hét osztályos osztatlan elemi iskolájánál megüresedett tanítói állás ideiglenes betöltésére. A tanító fizetése havi 2175 lei. A kérvényeket megfelelő okmányokkal aug. hó 15-ig Parochia Rom. Cat., Masloc, jud. Timis-Torontal címre lehet küldeni. A választás napját a pályázókkal közöljük. Az állást szeptember 18-ra kell elfoglalni.

A fibisi Róm. Kath. Iskolaszék.

KÖZGAZDASÁG

A Banca Ardeleana 1938 félévi mérlege az intézet újabb fejlődését mutatja

Betétállománya múltévi hasonlódőszakhoz viszonyítva 156 millióval és múlt év vége óta 26 millióval 1 milliárd 271 millióra emelkedett

A banktörvény rendelkezéseinek megfelelően a nemzetközi relációkban is számottevő intézette fejlődött Banca Ardeleana most tette közzé félévi mérlegét, melynek adatai egyrészt az intézettel szemben megnyilvánuló kivételes bizalomról, másrészt a mai viszonyoknak megfelelő óvatos üzletpolitikáról tesznek bizonyosságot.

A készpénzkészletek és bármikor igénybevehető bankkövetelések összege meghaladja a 343 millió leit, több mint 1937 év végén 92 millióval és 82 százalékban fedezi az azonnal esedékesse válható összes kötelezettségeket — a törvény által előírt 10 százalék helyett — az egész betétállománynak pedig cca 28 százalékát teszi. Az intézet sem a Banca Națională, sem más helyen hiteket nem vett igénybe.

A bank betétállománya az elmúlt félévben 26 millióval emelkedett, az 1937. június 30-i 1 milliárd 115 millióval és az 1937. évi 1 milliárd 245 millióval szemben 1 milliárd 271 millió leire

emelkedett annak dacára, hogy az elmúlt félévben — a leszállított hitelkamatok miatt — e téren óvatos politikát kellett követnie.

Kihelyezési állományát az elmúlt félévben az intézet nem növelte az ismert gazdasági okok miatt, múlt évvégi 1 milliárd 185 millióról 1 milliárd 107 millióra, 78 millióval csökkentette, növelvén ezzel diszponibilitását.

A bank fejlődésében nemcsak a cluji központ és a bucaresti főtelep, hanem az aradi, brasovi, oradeai, satumarei, sibiui, timisoarai és turgumuresi telepek is kivették az őket megillető részt körzetük gazdasági viszonyainak megfelelően.

Az oradeai fiók Bernáth Béla kitűnő és körültekintő vezetése alatt áll, ki nyugodt és biztos intézkedéseivel az év eleji betétigényléseknek maradéktalanul eleget tett, úgy, hogy a kedélyek megnyugvása után a bizalom, mellyel az intézet iránt viseltetnek, rövidesen visszairányította a takarékosági tőkét.

Tizenötezer résztvevő nevezett be az országos gabonaversenyre

Kilencezer kisbirtokos van a résztvevők között

Bucurestiből jelentik: A földművelésügyi minisztérium kezdeményezésére az ország területén minden esztendőben gabonaversenyt rendeznek. Ezeknek a versenyeknek elsősorban az a célja, hogy a termelők minél inkább igyekezzenek a termést minőségileg is feljavítani, hogy aztán az országos versenyen sikeresen szerepeljenek.

Ebben az évben a rendezéssel megbízottaknak 57 albizottsága működik az ország területén. A földművelésügyi minisztériumhoz beérkezeti jelentések szerint 15 ezer résztvevőre számíthatnak, akik közül 9 ezer kisbirtokos. A versenyt szeptember 4-én tartják meg az ország 57 megyéjében, szeptember 8-án pedig a fővárosban a mezőgazdasági kutató intézetnél. A verseny megtartása után részletes jelentést adnak ki, amelyben kimutatják: hányan vettek részt a versenyen, milyen a termés analízise s ki milyen osztályzatot kapott. A legjobb minőségű termés tulajdonosai oklevelet és pénzjutalmat nyernek. Ezek a versenyek különösen azért bírnak nagy jelentőséggel, mert az ország mennyiségileg vezet a búzatermelés terén s ehhez most már csupán az hiányzik, hogy minőségileg is minél jobb termést tudjon felmutatni. Ha ez sikerül, úgy Románia ezen a téren is elfoglalhatja azt a helyet, amely méltán megilleti. Azzal a hatalmas lehetőséggel, amelyre az ország a föld és a földműves rendelkezik, ez könnyen elérhető s csupán az szükség-

ges, hogy a megfelelő irányítás megleljen.

A kormány öfélége óhajához mérten teljes mértékben átérzi és méltányolja ennek a kérdésnek rendkívüli fontosságát. Kétségtelen tehát, hogy az ország búzatermése a közeljövőben már nem csupán mennyiségileg, de minőségileg is elsőrangúnak bizonyul.

Esnek a buzaárak, a kenyérárak a régelek Satumaren. Saját tud. A szerdai hetipiác meglepetése a buzaárak lemorzsolódása ami a város gazdasági életét rendkívül közelről érinti. Tudni kell ugyanis, hogy a pékek sorozatos manőverezéssel olyan magasra srófolták fel a kenyérárakat, hogy az országban Satumaren eszik a legdrágább kenyeret. Amikor az ármegállapító bizottság elfogadta a pékek áremelési indítványát hatszáz lei körül mozgott a buza ára, most azonban a szerdai hetipiácra 400—405 leire zuhant az áresés tartósan látszik, mert a kereslet a buza iránt lanyha. A zab iránt nagy érdeklődés mutatkozott, métermázsája 335—340 lei. A rozs 300—305, árpa 310—315, kukorica 340—345, napraforgó 460—470 lei métermázsánként.

Gyökeres átalakulás előtt a kereskedelmi cégbejegyzés

A törvényes kellékeken kívül alkalmas személynek kell a kereskedőnek lennie Öszire elkészül a kereskedelmi élet kódexe

Bucurestiből jelentik: Röviden jelentették, hogy a nemzetgazdasági minisztériumban törvényjavaslat készül a kereskedők képzéséről és ezzel kapcsolatban a kereskedelmi cégek bejegyzésének átszervezéséről. A javaslat elkészítését hosszas bizottsági vita előzte meg, amely végül is

érdekes megállapításokra jutott

Ugy találtak, hogy a jelenlegi törvények hiányosságokat mutatnak, amelyeket nyomban meg kell szüntetni. A cégbejegyzés körül eddig az úgynevezett deklarativ rendszer volt, amelyről csak újabbban tértek el egyes külföldi államokban, így Franciaországban is. A kereskedő nem kéri cégbejegyzését, hanem egyszerűen bejelenti, és ezt a bejelentést

a céghivatal a törvényes kellékek fennforgása mellett tudomásul vette

anélkül, hogy a kérvényező személyiségét vizsgálat alá vették volna. Később megvitatás fenn tartásával a bizottság a következő irányelveket állapította meg:

1. A bejelentések (deklarativ) rendszertől a jövőben eltérnek.
2. A vállalkozó azonosságát nagy figyelemmel vizsgálják meg.
3. A kérvényező kereskedő múltját vizsgálat tárgyává teszik.
4. A külföldieknek a kereskedelembe és iparba való behatolásának meggátolása.

Miután a leggyakoribb eset, hogy a kereskedő egy emblema mögé buj és ezáltal régi hitelezői nem tudják, hogy ő az üzlettulajdonos, másrészt az újabb hitelező az üzlettulajdonos személyiségét illetőleg bizonytalanságban marad, a törvényjavaslat szerint

az emblema mellett a kereskedő nevét is fel kell tüntetni.

Mititi Constantinescu, nemzetgazdasági miniszter mindent elkövet, hogy a törvény még az őz folyamán tető alá kerüljön és ezért a speciális bizottság a nyári szünetben is hétről-hétre ülészik. A törvénnyel kapcsolatban állapítják meg, hogy milyen minősítésre van szüksége a kereskedőnek. Kereskedelmi körökben élelnek érdeklődéssel kísérik a bizottság munkáját.

Pályázati hirdetés

A crasnai római katolikus egyházközség pályázatot hirdet hét osztályos, osztatlan elemi iskolájánál megüresedett kántortanítói állásra. Csak tanítói és kántori oklevéllel rendelkező, a román nyelvet tökéletesen bíró római katolikus vallású férfitanítók pályázhatnak. Pályázati határidő 1938 augusztus 15.

Javadalmazása havi 1500 lei készpénzfizetés, stóla, természetbeni lakás, kert, 3 hold szántó, urbéri erdő- és legelőilletmény.

Érdeklődni lehet az egyházközségnél (Parochia Rom. Cat. Crasna, jud. Sălaj) ahová folyó évi aug. hó 15-ig a pályázatok is beadandók.

Az állás szept. 1-ig elfoglalandó.

Rom. Cat. Egyházközség, Crasna.

Margaret Mitchell:

Elfujta a szél

Több mint kilencszáz oldal ez a hatalmas alkotás, amelyen szerzője hét évig dolgozott. Egy nagy szerelem és egy nép élet-halálküzdelmének regénye, de ugyanakkor döbbenetes hűségű történelmi munka és ragyogó lélektani tanulmányok sorozata. A cselekmény olyan bősodru, mint a kiáradt Mississippit — de ugyanakkor a lélekrajz, az emberábrázolás minden értéke is meg van benne.

Ára 264 lei és portó.
Singer és Wolfner kiadása.



Németország egyik új óriás repülőgépe, a „Condor”, amely négymotoros és nagy távolsági utakra fogják használni.

Banca Ardeleana S. A. R.

Központ: Cluj. — Fiókok: Arad, Braşov, Oradea.
Főtelep: Bucureşti, Satu-Mare, Sibiu, Trg. Mureş, Timişoara

VAGYON

Mérleg-számla 1938 június 30-án

TEHER

	Lei	Lei		Lei	Lei
Pénztár:			Részvényszerű		
a) Készpénzkészlet — — —	67,085.261.—		Tartalékalapok:		
b) Disponibilitás a B. N. R. nál és a Postacsekkpénztárnál (C. E. C.) — — —	11,963.519.—	79,048.780.—	Rendes tartalékalap — — — — —	22,000.000.—	
A vista bankári követelések:			Értécsökkenési alapok:		
a) Leiben — — — — —	253,967.230.—		a) Kétes követelések tartalékalapja — — — — —	3,915.219.—	
b) Devizában — — — — —	10,318.194.—	264,285.424.—	b) Ingatlan értécsökkenési alap — — — — —	3,500.000.—	7,415.219.—
Értékpapírok:			Tisztviselők nyugdíj- és segélyalapja — — — — —		7,000.000.—
I. Belföldiek:			Betétek:		
a) Állami értékpapírok			I. Belföldiek:		
7,794.400.— n. é. — — —	5,253.203.—		a) Látra:		
b) Tőzsdén jegyzett értékpapírok 741.500.— n. é.	1,208.305.—		Bemutatóra szóló betétkönyvvel — — — — —	107,789.471.—	
c) Tőzsdén nem jegyzett értékpapírok 133.700.— n. é.	15.914.—	6,477.422.—	Névre szóló betétkönyvvel — — — — —	22,418.307.—	130,207.778.—
II. Külföldiek 22.000.— n. é.		9.—	b) Határidőre:		
Váltótárca:			Bemutatóra szóló betétkönyvvel — — — — —	413,175.732.—	542,595.860.—
I. Belföldön fizetendők:			Névre szóló betétkönyvvel — — — — —	129,420.128.—	64,287.383.—
a) Nyílt váltóhitelek — — —	111,130.769.—		II. Külföldiek		
b) Áru, értékpapír és más fedezettel — — — — —	2,562.615.—		Hitelezők:		
c) Jelzálog fedezettel — — —	151,187.055.—	264,880.439.—	Folyószámlabetétek:		
Folyószámla adások:			I. Belföldiek:		
I. Belföldi adások:			a) Látra — — — — —	273,324.911.—	
a) Külön fedezet nélkül — — —	236,923.420.—		b) Határidőre — — — — —	104,496.205.—	377,821.116.—
b) Kereskedelmi értékkedeztetel — — — — —	381.981.—		II. Külföldiek:		
c) Értékpapírfedezettel — — —	26,835.265.—		b) Látra — — — — —	12,501.431.—	
d) Árufedezettel — — — — —	51,474.151.—		b) Határidőre — — — — —	144,023.142.—	156,530.573.—
e) Jelzálogfedezettel — — — — —	164,411.344.—	806,480.355.—	Fel nem vett osztalék		1,271,442.710.—
f) Más különféle fedezettel — — —	326,544.194.—	36,304.959.—	Különféle elszámolási számlák		4,100.828.—
II. Külföldi adások		842,785.314.—	Átmeneti számlák		241,907.882.—
Az 1934. IV. 7-i adósságrendező kedvezményekben részesített adások (Csökkentett tőkeösszeg)		17,480.322.—	Beszedett kamatok:		3,213.164.—
Részesedések:			a) Váltókamat — — — — —	4,411.088.—	
Belföldön: ipari és kereskedelmi vállalatoknál — — — — —		3,850.000.—	b) Folyószámla adóskamat — — — — —	25,445.962.—	29,857.050.—
Hosszúlejratú kölcsönök		64.319.—	Jutalékok		4,811.145.—
Ingatlanok:			Értékpapírvédelem		199.381.—
a) A bank üzleti céljaira szolgáló ingatlanok — — —	35,426.380.—	55,037.447.—	Jövedelemrészesedésekből — — — — —		16.304.—
b) Más ingatlanok — — — — —	19,611.067.—	169,391.334.—	Ingatlanjövdelem — — — — —		1,836.076.—
Különféle elszámolási számlák		9,362.613.—	Különféle jövedelmek		11,815.381.—
Átmeneti számlák					
Üzleti költségek:					
a) Fizetések és járulékok — — —	14,700.927.—				
b) Különfélék — — — — —	8,619.168.—	23,320.095.—			
Adók és illetékek		976.712.—			
Kifizetett kamatok:					
a) Takarékbetétek után — — — — —	12,735.729.—				
b) Folyószámlabetétek után — — —	4,646.561.—	18,684.850.—			
c) Más hitelezőknek — — — — —	1,302.560.—				
		1,755,645.140.—			1,755,645.140.—

Nyilvántartási számlák:

Alapszabályszerű letétek — — — — —	5,550.000.—
Kezességi adások és a bank által adott garancialevelek:	
Belföldön — — — — —	265,124.555.—
Kézizálogban levő kereskedelmi értékek — — — — —	247,772.046.—
Inkasszóértékek — — — — —	111,622.442.—
Jelzálogok, engedményezések, kézizálogban levő áruk és egyéb fedezetek	764,844.861.—
Kézizálogban levő értékpapírok — — — — —	33,493.650.—
Megőrzésre letett értékpapírok és más értékek — — — — —	250,076.616.—
Óvadék értékpapírok — — — — —	36,834.100.—
Meghitelezések és különfélék — — — — —	49,429.658.—
Visszszámított konvertált váltók. (Csökkentett tőkeösszeg)	360.000.—
	1,765,107.928.—

Alapszabályszerű letétek — — — — —	5,550.000.—
Kezességi és a bank által adott garancialevelek hitelezői:	
Belföldön — — — — —	265,124.555.—
Kézizálogban levő kereskedelmi értékek letétesei — — — — —	247,772.046.—
Inkasszóértékek megbízói — — — — —	111,622.442.—
Jelzálogok, cessziók, áruk és más garanciák letévői — — — — —	764,844.861.—
Kézizálogban levő értékpapírok letévői — — — — —	33,493.650.—
Megőrzésre átadott értékpapírok és más értékek letévői — — — — —	250,076.616.—
Különböző kikölcsönzött értékek — — — — —	36,834.100.—
Meghitelezések és különfélék — — — — —	49,429.658.—
Visszszámított konvertált kötelezettségek — — — — —	360.000.—
	1,765,107.928.—

Cluj, 1938. június 30

Az igazgatóság nevében:

MOCSONYI,
elnök.

CONRAD

HARGITAY

Az ellenőrzésért:

IOAN PETREAN,
ügyvezető igazgató.

A könyvelésért:

SZABÓ MARTON
aligazgató, jogosított könyvelő.

Nyolc nemzet vízipóló-válogatottja indul az Európa-bajnokságon

Londonból jelentik: Összeállították az uszó és vízipóló Európa bajnokságok részletes műsorát. A vízipóló sorsolás így fest: **Szombat:** Belgium—Hollandia, Magyarország—Olaszország, Anglia—Németország, Jugoszlávia—

Franciaország; **hétfő:** Olaszország—Jugoszlávia, Németország—Belgium, Magyarország—Hollandia, Anglia—Franciaország; **Kedden:** Magyarország—Jugoszlávia, Franciaország—Olaszország, Anglia—Belgium, Németország—

Hollandia.

Országos teniszverseny Satumaren. Saját tud. Pénteken az Olimpia sport-klub rendezésében közel száz résztvevővel országos teniszverseny kezdődik Satumaren. A versenyt a Római-kerti tenispályákon bonyolítják le. A satumarei versenyzőkön kívül Bucuresti, Cluj, Oradea, Arad, Timisoara, Baia Mare, Sighet, Cernăuți legjobb játékosai indulnak a népes mezőnyben. A fehér sport satumarei nagy küzdelmet hatmas érdeklődés előzi meg.

LEGUJABB

Sztalin beleegyezése nélkül kezdte meg a távolkeleti szovjet-hadsereg a mandzsukuói hadműveleteket

Japán és Szovjetország között tovább folynak a diplomáciai tárgyalások

Tokióból jelentik: A hadügyminisztérium hivatalos közleményt adott ki, mely szerint esütörtökre virradó éjszaka a mandzsuk határon az ellenségeskedések újra kitörték.

A szovjet csapatok augusztus 3-án visszavonultak ugyan eredeti állásaikba, de az éjszaka folyamán világító rakéták fénye mellett rohant intéztek a Csekufengtől északnyugatra és a Szatszaupingtől délkeletre fekvő japán állások ellen. Mindkét irányban egyidejűleg indult meg a támadás.

A harc esütörtök reggel még javában tartott és kimenetele bizonytalan, de japán körökben remélik, hogy a japánok győzelmével végződik majd.

Szovjet-Oroszország és Japán között a diplomáciai tárgyalások is tovább folynak. A tokiói szovjet ügyvivő Horinucsi helyettes külügyminiszternél ennek hívására kihallgatáson jelentkezett. Látogatása egy teljes órahosszánál tovább tartott. Kiszivárgott hírek szerint Horinucsi visszatartotta az augusztus másodikán átnyújtott orosz tiltakozó jegyzéket és hangsúlyozta, hogy a Csengkufeng körüli harcokért a szovjet csapatok felelősek, mert ők kezdték a támadást. A japán helyettes külügyminiszter azt kérte még, hogy a szovjet kormány vegye újra vizsgálat alá a történeteket.

Moszkvában viszont a japán nagykövet terjesztett elő újabb tiltakozást és követelte a szovjet csapatok túlkapásainak azonnali megszüntetését.

HADBIRÓSÁG ELÉ ÁLLITJAK BLÜCHER TÁBORNOKOT, AKI SZTALIN BELEEGYEZÉSE NÉLKÜL KEZDETE MEG A HÁBORUSKODÁST.

Párizsból jelentik: A Jour című lap érdekes megvilágításba helyezi a távolkeleti eseményeket. A híradás szerint

a távolkeleti szovjethadsereg főparancsnoka Blücher tábornok Sztalin beleegyezése nélkül kezdte meg a hadműveleteket a mandzsukuói vitás területen.

Blücher szabadkezelt akar nyerni, hogy a japánokat elűzze ezekről az általa hadászati szempontból nagyon fontosnak tartott területekről.

Sztalin, hír szerint, haditörvényszék elé akarja állítani Blüchert, hogy ott felelősségre vonja a mandzsukuói veszteségekért.

Sztalin ezt az alkalmat akarja felhasználni arra, hogy Blücherrel végezzen, aki neki és a G. P. U.-nak már régen veszedelmes ellenlábasa.

Runciman lord megkezdte prágai tárgyalásait

A lord látogatást tett Hodzsa miniszterelnöknél és felkereste Benes köztársasági elnököt. Egyelőre szüneteltetik a cseh kormány és a német pártok közötti tárgyalásokat

A Jour hangsúlyozza, hogy a cseh kérdésben nem szabad ábrándképeket űzni. Tisztában kell lenni azokkal a nehézségekkel, melyek Runciman kiküldetését akadályozzák. Nem lehet kívánni a cseh néptől, hogy harakirit kövessen el és lemondjon népi létezéséről.

Az Oeuvre felfogása szerint nem Prágán, hanem Berlinen múlik, hogy a cseh kérdés milyen megoldáshoz jut. Az a kérdés, — írja a lap, — hogy meddig akar menni a német nép dinamizmusa.

RUNCIMAN LORD BARÁTSÁGOS MEG-ALLAPODÁSA A NÉMET PÁRTOKKAL.

Lord Runciman megérkezése után egy angol újságírónak, aki a sajtófogadtatáson részt vett, arra a kérdésre, hogy mikor kezd meg tárgyalásait, a következőképpen válaszolt:

— Azonnal. Holnap reggel.

Runciman be is váltotta szavát, mert esütörtökön délelőtt fél 11 órakor már látogatást tett Hodzsa miniszterelnöknél, 12 órakor pedig a Hradzsiban felkereste Benes köztársasági elnököt, aki őt ebédre is visszatartotta.

A lord látogatásának hatása máris érzik. Erre mutat, hogy Hodzsa szerdán hosszabb időn át tárgyal a szudéta-német képviselőkkel és a tárgyalás folyamán barátságosan állapodtak

meg egymással, hogy bevárják, amíg Runciman lefolytatja tárgyalásait s addig a cseh kormány és a német pártok közötti tárgyalásokat szüneteltetik. A diplomáciai világban nagy érdeklődést keltett annak híre, hogy Wilson, berlin-amerikai követ Varsóból jövet felkeresi Prágát. Wilson látogatását teljesen magánjellegűnek akarják feltüntetni, ennek azonban ellentmond az a tény, hogy autóján magával hozza katonai attaséját is.

A cseh ellenzéki sajtó megütközéssel állapítja meg, hogy a kormánykoalíció sajtója állandó támadásokat újít fel egyes miniszterek ellen, aminek valószínűleg az a célja, hogy Malypetr házelnököt kijátszák Hodzsa ellen.

FRANCIAORSZÁG NAGY ÉRDEKLŐDÉSSEL KISÉRI RUNCIMAN LORD TEVEKENYSÉGÉT.

Párizsból jelentik: Francia politikai körökben nagy érdeklődést váltott ki Runciman lord Prágába való érkezése és nagy megnyugvást keltett az angol kiküldöttnek az a kijelentése, hogy nem barátja és nem ellensége senkinek sem. Az Epoque cikkében annak a reménynek ad kifejezést, hogy Runciman kiküldetése sikerrel jár. Kéri, hogy senki ne nyilvánítsa addig véleményét, amíg nem látja, hogy ez a közbelépés milyen eredménnyel jár. Ővo in a lap attól, hogy bárki is a mai időkben

a tüzzel játszik.

Hasonlóképpen nagy feltűnést keltett, hogy Hodzsa miniszterelnök több olyan felváltó magyart meghívott magához, akik nem tagjai az egyesült magyar pártoknak. A meghívót a miniszterelnökség pozsonyi tiltársága bocsította ki. A meghívottak névsorán az úgymondott „aktivista magyarok” szerepelnek, akik a kormánnyal mindenáron való megegyezést sürgetik.

MOSZKVA NEM NEZI JÓ SZEMMEL RUNCIMAN VÁLLALKOZÁSÁT.

Prágából jelentik: Megbízható információk szerint Moszkva nem nagy bizalommal kíséri a Runciman vállalkozását. Ugy látszik a szovjet nem akarja elfelejteni a londoni benem-avatkozási bizottságban szenvedett vereséget és most Prágában készül újabb akcióra. Moszkva attól tart, hogy Anglia Csehország semlegesítésével a Párizs—Moszka—Prága közötti szerződéses kapcsolatok megszüntetésére törekszik. A szovjet ezért az egész cseh kérdést csak a francia-cseh-szovjet szerződés tengelyébe beállítva figyeli.

WIEDMANN KAPITÁNY ELHALASZTOTTA LONDONI UTJÁT

Berlinből jelentik: Mértékadó helyen közölték, hogy Wiedemann kapitány egyelőre elhalasztotta londoni utazását. Megbízható információk szerint a német kormány előbb meg akarja várni, mit végez lord Runciman Prágában, mert ennek eredményétől teszik függővé a Londonban folytatandó tárgyalásokat is.

Apróhirdetések

Egy szó ára 3 lel, vastagabb betűvel 6 lel. „Cim a kiadóban” további 10 lel. Allástkeresőknek 33 százalékos kedvezmény. — A legkisebb hirdetés díja 30 lel. — Az első szót minden esetben vastag betűvel szedi a nyomda.

Adás-vétel

Eladó:

egy nagy, barna cserépkályha. Biedermayer kanapé és 6 fotel. Régi festmények. Független, szép petróleum lámpa. Háziszőtyések. Telefon: 1612.

Egy

teljesen új rummi (rómi) eladó. Oradea. Vanke. Str. Sztaroveszky 7.

Eladó

modern új magánház, 2 szoba, konyha, előszoba, fürdőszoba, kamra. Oradea. Str. Clemencau No. 18.

Eladó egy filodrendon, egy fikus és egy pár harzi kanári. Str. Consanziana 22.

Ciklus

Különbejárati

üres szoba szeptember 1-től esetleg azonnalra kiadó. Oradea, Strada 2. sz. Érdeklődni Str. Stramba 1-a.

Kiadó

azonnal különbejárati butorozott szoba, fürdőszoba használatlaltal egy vagy két személynek, esetleg teljes elátással is. Oradea, Str. Aversecu 37.

Kiadó

egy szoba, konyha, élezkamara és ugyanott egy szoba butorozva, vagy anélkül azonnalra Oradea, Str. Eroul Necunoscut 23. szám.

Október 1-ére

kiadó vendéglő helyiség Oradea, Str. Plevnei 2. Érdeklődni, Str. Nicolae Iorga 19. Engelstein.

Kiadó

külön bejárati utcai butorozott szoba azonnal. Oradea, Strada M. Aversecu 37. szám.

Egy szoba,

előszoba, konyha lakás szept. 1-re kiadó. Str. Take Ionescu 9.

Alkalmazás

Kifutófiút

felvesz András, Oradea, Str. Pasteur 53.

Mindenest

keresek jó bizonyítvánnyal Oradea, Str. Bratianu 35. Tutsek.

Középkorú

egyedülálló vallásos, jófőző gazdasszonyt keres plébánia. Ciuc, jud. Ciuc.

Különféle

Szabadalom

Szereltessük át régi rendszerű cserépkályháinkat Besenyei-féle légmentes rendszerre, mellyel 40—50 százalékkal tüzelő anyagot takaríthatunk meg. Besenyei István kályhás, Oradea, Str. Roşiorilor 15-a.

szült a Szent László-nyomda Rt. körforgóban